
**USTAWA Z DNIA 14 CZERWCA 2024 R.
O OCHRONIE SYGNALISTÓW**

**OBOWIĄZKI PRACODAWCÓW
W ZWIĄZKU Z OCHRONĄ
SYGNALISTÓW**

W dniu **25 września 2024 r.** wejdzie w życie większość przepisów Ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. poz. 928, dalej: „**Ustawa**”), która ma na celu implementację Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz. U. UE. L. z 2019 r. Nr 305, str. 17 z późn. zm., dalej: „**Dyrektywa**”).

➔ Do tego czasu podmioty objęte zakresem Ustawy powinny wdrożyć w swoich organizacjach **wewnętrzne procedury zgłaszania informacji o naruszeniach prawa i podejmowania działań następczych**, celem zapewnienia skutecznej ochrony sygnalistom.

W niniejszym opracowaniu przedstawiamy najważniejsze obowiązki wynikające z Ustawy oraz wyzwania, z którymi mogą mierzyć się **pracodawcy** wdrażający **mechanizmy zgłaszania naruszeń**.

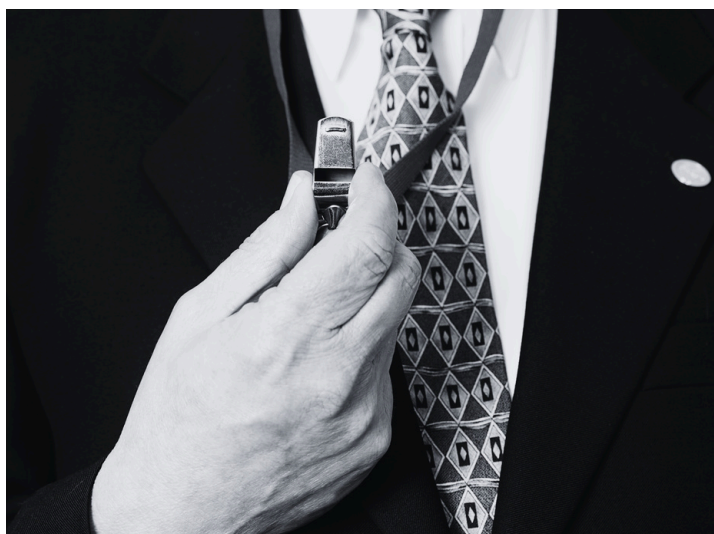

TRYBY ZGŁASZANIA NARUSZEŃ

Ustawa reguluje trzy tryby dokonywania zgłoszeń:

- **zgłoszenia wewnętrzne** kierowane do podmiotu prawnego (np. pracodawcy),
- **zgłoszenia zewnętrzne** dokonywane do organu publicznego, oraz
- **ujawnienia publiczne** informacji o naruszeniach prawa.

PODMIOTY ZOBOWIĄZANE DO WDROŻENIA ROZWIĄZAŃ CHRONIĄCYCH SYGNALISTÓW

Procedury przyjmowania zgłoszeń wewnętrznych oraz podejmowania działań następczych powinny przyjąć podmioty prywatne oraz podmioty publiczne:

- na rzecz których wykonuje pracę zarobkową **co najmniej 50 osób**,
- wykonujące działalność w zakresie usług, produktów i rynków finansowych oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, bezpieczeństwa transportu i ochrony środowiska, objętych zakresem stosowania aktów prawnych Unii Europejskiej wymienionych w części I.B i II załącznika do dyrektywy 2019/1937 – **niezależnie od liczby zatrudnianych osób**.

Sposób ustalania progu zatrudnienia:

- wg. stanu na dzień **1 stycznia lub 1 lipca** danego roku
- należy uwzględnić:
pracowników w przeliczeniu na pełne etaty lub osoby świadczące pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy, jeżeli nie zatrudniają do tego rodzaju pracy innych osób, **niezależnie od podstawy zatrudnienia**.

Procedury zgłoszeń wewnętrznych wdrożyć **mogą**:

- podmioty, na rzecz których wykonuje pracę zarobkową mniej niż 50 osób,
- jednostki organizacyjne gminy lub powiatu liczące mniej niż 10 000 mieszkańców.

Procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych zobowiązane są wdrożyć:

- Rzecznik Praw Obywatelskich oraz
- organy publiczne.

KIM JEST SYGNALISTA?

Sygnalista to osoba fizyczna, zgłaszająca lub ujawniająca publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą.

SYGNALISTĄ MOŻE BYĆ NIEMAL KAŻDY, KTO MIAŁ KONTAKT ZAWODOWY Z DANĄ ORGANIZACJĄ:

- pracownik;
- pracownik tymczasowy;
- osoba świadcząca pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej;
- przedsiębiorca;
- prokurent;
- akcjonariusz lub wspólnik;
- członek organu osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej;
- osoba świadcząca pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy;
- stażysta;
- wolontariusz;
- praktykant;
- funkcjonariusz;
- żołnierz.

Sygnalistą może również zostać osoba fizyczna, która dokonuje zgłoszenia lub ujawnienia publicznej informacji o naruszeniu prawa uzyskanej w kontekście związanym z pracą:

- **przed nawiązaniem** stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w podmiocie prawnym lub na rzecz tego podmiotu lub pełnienia służby w podmiocie prawnym,
- **po ustaniu** stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w podmiocie prawnym lub na rzecz tego podmiotu lub pełnienia służby w podmiocie prawnym.

JAKIE INFORMACJE PODLEGAJĄ ZGŁOSZENIU?

DZIAŁANIE LUB ZANIECHANIE NIEZGODNE Z PRAWEM LUB MAJĄCE NA CELU OBEJŚCIE PRAWA, DOTYCZĄCE:

- korupcji
- zamówień publicznych
- usług, produktów i rynków finansowych
- przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu
- bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami
- bezpieczeństwa transportu
- ochrony środowiska
- ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego
- bezpieczeństwa żywności i pasz
- zdrowia i dobrostanu zwierząt
- zdrowia publicznego
- ochrony konsumentów
- ochrony prywatności i danych osobowych
- bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych
- interesów finansowych Skarbu Państwa RP, jednostki samorządu terytorialnego oraz UE
- rynku wewnętrznego UE, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych
- konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela - występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi powyżej

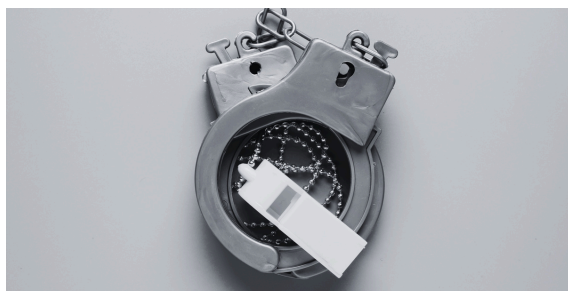
DODATKOWO MOŻLIWE JEST PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ:

INFORMACJI O NARUSZENIACH DOTYCZĄCYCH OBOWIĄZUJĄCYCH W PODMIOCIE PRAWNYM REGULACJI WEWNĘTRZNYCH

INFORMACJI O NARUSZENIACH DOTYCZĄCYCH OBOWIĄZUJĄCYCH W PODMIOCIE PRAWNYM STANDARDÓW ETYCZNYCH

Uwaga:

W przypadku rozszerzenia zakresu naruszeń o ww. kwestie nie stosuje się do nich przepisów rozdziału 4 (Zgłoszenia zewnętrzne) i 5 (Ujawnienie publiczne)

WARUNKI OBJĘCIA SYGNALISTY OCHRONĄ

Sygnalista podlega ochronie od chwili dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego.

WARUNEK: Sygnalista miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego:

- jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego,
- stanowi informację o naruszeniu prawa.

W przypadku dokonania ujawnienia publicznego ustawa przewiduje dodatkowe warunki udzielenia ochrony

ZAKAZ DZIAŁAŃ ODWETOWYCH

Na podstawie Ustawy sygnaliści podlegają ochronie przed działaniami odwetowymi. Oznacza to, że wobec sygnalisty nie mogą być podejmowane żadne działania odwetowe, w tym również próby lub groźby podjęcia takich działań

W przypadku dopuszczenia się przez podmiot prawny działań odwetowych wobec sygnalisty, sygnalista ma **prawo do odszkodowania lub zadośćuczynienia**.

UWAGA: Ciężar dowodu, że podjęte wobec sygnalisty działanie nie jest działaniem odwetowym spoczywa na pracodawcy.

OTWARTY KATALOG DZIAŁAŃ ODWETOWYCH:

- odmowa nawiązania stosunku pracy;
- wypowiedzenie lub rozwiązanie bez wypowiedzenia stosunku pracy;
- nie zawarcie umowy o pracę na czas określony lub umowy o pracę na czas nieokreślony po rozwiązaniu umowy o pracę na okres próbny, nie zawarcie kolejnej umowy o pracę na czas określony lub niezawarcie umowy o pracę na czas nieokreślony po rozwiązaniu umowy o pracę na czas określony - w przypadku gdy sygnalista miał uzasadnione oczekiwanie, że zostanie z nim zawarta taka umowa;
- obniżenie wysokości wynagrodzenia za pracę;
- wstrzymanie awansu albo pominięcie przy awansowaniu;
- przeniesienie na niższe stanowisko pracy;
- zawieszenie w wykonywaniu obowiązków pracowniczych lub służbowych;
- przekazanie innemu pracownikowi dotychczasowych obowiązków sygnalisty;
- niekorzystna zmiana miejsca wykonywania pracy lub rozkładu czasu pracy;
- negatywna ocena wyników pracy lub negatywna opinia o pracy;
- nałożenie lub zastosowanie środka dyscyplinarnego, w tym kary finansowej, lub środka o podobnym charakterze;
- przymus, zastraszanie lub wykluczenie;
- mobbing;
- dyskryminacja;
- niekorzystne lub niesprawiedliwe traktowanie;
- wstrzymanie udziału lub pominięcie przy typowaniu do udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe;
- nieuzasadnione skierowanie na badania lekarskie, w tym badania psychiatryczne,
- utrudnianie znalezienia w przyszłości pracy w danym sektorze lub w danej branży na podstawie nieformalnego lub formalnego porozumienia sektorowego lub branżowego;
- spowodowanie straty finansowej, w tym gospodarczej, lub utraty dochodu;
- wyrządzenie innej szkody niematerialnej, w tym naruszenie dóbr osobistych, w szczególności dobrego imienia sygnalisty;
- wypowiedzenie umowy, której stroną jest sygnalista, w szczególności dotyczącej sprzedaży lub dostawy towarów lub świadczenia usług, odstąpienie od takiej umowy lub rozwiązanie jej bez wypowiedzenia;
- nałożenie obowiązku lub odmowę przyznania, ograniczenie lub odebranie uprawnienia, w szczególności koncesji, zezwolenia lub ulgi.

OBOWIĄZKI PRACODAWCY

Ustawa nakłada na pracodawców objętych jej zakresem m.in. następujące obowiązki:

- obowiązek zapewnienia **ochrony poufności tożsamości sygnalisty, osoby, której dotyczy zgłoszenie oraz osoby trzeciej wskazanej w zgłoszeniu**;
- obowiązek ustalania **wewnętrznej procedury** zgłaszania informacji o naruszeniach prawa i podejmowania działań następczych;
- obowiązek **przyjmowania zgłoszeń** wewnętrznych i **podejmowania działań następczych** przez upoważnione przez pracodawcę osoby/jednostki organizacyjne;
- obowiązek prowadzenia **rejestru zgłoszeń** wewnętrznych.

OCHRONA POUFNOŚCI TOŻSAMOŚCI:

Podmiot prawny zobowiązany jest do **zagwarantowania**, że:

- procedura zgłoszeń wewnętrznych oraz
- związane z przyjmowaniem zgłoszeń przetwarzanie danych osobowych

uniemożliwiają nieupoważnionym osobom uzyskanie dostępu do informacji objętych zgłoszeniem oraz **zapewniają ochronę poufności tożsamości sygnalisty, osoby, której dotyczy zgłoszenie, oraz osoby trzeciej wskazanej w zgłoszeniu.**

Poufnością objęte są informacje umożliwiające **ustalenie w sposób bezpośredni lub pośredni tożsamości** osób podlegających ochronie.

PROCEDURA ZGŁOSZEŃ WEWNĘTRZNYCH

OBLIGATORYJNE ELEMENTY PROCEDURY ZGŁOSZEŃ WEWNĘTRZNYCH

- ➔ określenie wewnętrznej jednostki organizacyjnej/ osoby w ramach struktury organizacyjnej podmiotu prawnego / podmiotu zewnętrznego, upoważnionych przez podmiot prawny do **przyjmowania zgłoszeń wewnętrznych**
  - ➔ określenie **sposobów przekazywania zgłoszeń** wewnętrznych wraz z jego adresem do kontaktu
  - ➔ określenie bezstronnej wewnętrznej jednostki organizacyjnej lub osoby w ramach struktury organizacyjnej podmiotu prawnego, upoważnionych do **podejmowania działań następczych** (Uwaga: nie jest możliwe powierzenie tych zadań podmiotowi zewnętrznemu)
  - ➔ tryb postępowania z informacjami o naruszeniach prawa zgłoszonymi anonimowo
  - ➔ określenie obowiązku potwierdzenia sygnaliście przyjęcia zgłoszenia wewnętrznego w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania
WYJĄTEK: Sygnalista nie pozostawił adresu do kontaktu
  - ➔ określenie obowiązku podjęcia, z zachowaniem należytej staranności, działań następczych przez upoważniony podmiot
  - ➔ określenie **maksymalnego terminu na przekazanie sygnaliście informacji zwrotnej**:
    - do 3 miesięcy od dnia potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia wewnętrznego lub
    - do 3 miesięcy od upływu 7 dni od dnia dokonania zgłoszenia wewnętrznego - w przypadku nieprzekazania potwierdzenia, z uwagi na niepozostawienie przez sygnalistę adresu do kontaktu.
- WYJĄTEK: Sygnalista nie pozostawił adresu do kontaktu, na który należy przekazać informację zwrotną
- ➔ zrozumiałe i łatwo dostępne informacje na temat dokonywania zgłoszeń zewnętrznych do RPO albo organów publicznych oraz - w stosownych przypadkach - do instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych UE

PROCEDURA ZGŁOSZEŃ WEWNĘTRZNYCH

PODMIOT PRAWNY MOŻE FAKULTATYWNIE UWZGLĘDNIĆ W PROCEDURZE ZGŁOSZEŃ WEWNĘTRZNYCH W SZCZEGÓLNOŚCI:

- **wskazanie dodatkowych naruszeń** dot. regulacji wewnętrznych lub standardów etycznych, w przypadku gdy podmiot prawny przewidział możliwość ich zgłaszania
  - **wskazanie czynników ryzyka** odpowiadających profilowi działalności podmiotu prawnego, sprzyjających możliwości wystąpienia określonych naruszeń prawa związanych w szczególności z naruszeniem obowiązków regulacyjnych lub innych obowiązków określonych w przepisach prawa lub z ryzykiem korupcji
  - wskazanie, że informacja o naruszeniu prawa może być w każdym przypadku zgłoszona również do RPO albo organu publicznego z pominięciem procedury zgłoszeń wewnętrznych
  - określenie **systemu zachęt** do korzystania z procedury zgłoszeń wewnętrznych, w przypadku gdy naruszeniu prawa można skutecznie zaradzić w ramach struktury organizacyjnej podmiotu prawnego, a sygnalista uważa, że nie zachodzi ryzyko działań odwetowych
- ➔ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu Ustawy, system zachęt nie powinien oznaczać nagród finansowych, a szkolenia z procedury wewnętrznej i informacje o zgłoszeniach.

Podmiot prawny zobowiązany jest do ustalenia procedury zgłoszeń wewnętrznych po trwających od 5 do 10 dni konsultacjach z:

- zakładową organizacją związkową albo zakładowymi organizacjami związkowymi, jeżeli w podmiocie prawnym działa więcej niż jedna zakładowa organizacja związkowa, albo
- przedstawicielami osób świadczących pracę na rzecz podmiotu prawnego, wyłonionymi w trybie przyjętym w podmiocie prawnym, jeżeli nie działa w nim zakładowa organizacja związkowa.

REJESTR ZGŁOSZEŃ WEWNĘTRZNYCH

Podmiot prawny zobowiązany do ustanowienia procedury zgłoszeń wewnętrznych na mocy Ustawy, powinien również prowadzić rejestr przyjmowanych zgłoszeń.

Podstawą dokonania wpisu jest zgłoszenie wewnętrzne.

REJESTR ZGŁOSZEŃ WEWNĘTRZNYCH ZAWIERA:

- numer zgłoszenia;
- przedmiot naruszenia prawa;
- dane osobowe sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie, niezbędne do identyfikacji tych osób;
- adres do kontaktu sygnalisty;
- datę dokonania zgłoszenia;
- informację o podjętych działaniach następczych;
- datę zakończenia sprawy.

JAK MOŻEMY POMÓC?

Kancelaria Prawna Krzysztof Rożko i Wspólnicy świadczy obsługę prawną w zakresie dostosowania do wymogów Ustawy, co obejmuje:

- przeprowadzenie analizy regulaminów organizacyjnych, procedur wewnętrznych w zakresie systemu compliance, w tym procedur systemów zgłaszania nieprawidłowości, jeśli już obowiązują oraz przedstawienie rekomendacji przedwdrożeniowych (m.in. określenie odpowiedzialności i ról osób zaangażowanych w przyjmowanie i rozpatrywanie zgłoszeń, określenie dróg raportowania),
- przygotowanie projektów:
  - a. procedury zgłaszania naruszeń oraz obsługi i rozpatrywania zgłoszeń,
  - b. klauzul informacyjnych związanych z przetwarzaniem danych osobowych,
  - c. formularza zgłoszenia informacji o naruszeniu,
  - d. uchwał wewnętrznych związanych z przyjęciem powyższych procedur,
  - e. upoważnienia do przyjmowania zgłoszeń,
  - f. wzoru rejestru zgłoszeń,
  - g. wzoru oświadczeń dla osób uczestniczących w rozpatrywaniu zgłoszeń (dot. poufności, bezstronności itd.).
- udokumentowanie procesu konsultacji z Radą Pracowników,
- przeprowadzenie szkolenia dla kadry menedżerskiej oraz pracowników z zakresu wdrożonego systemu zgłaszania nieprawidłowości,
- udział w charakterze ekspertów zewnętrznych w rozpatrywaniu zgłoszeń – wstępna analiza, doradztwo w zakresie postępowania ze zgłoszeniem.

Współpracujemy również z dostawcami platform umożliwiającymi dokonywanie zgłoszeń

Kancelaria Prawna Krzysztof Rożko i Wspólnicy jako kancelaria prowadząca kompleksową obsługę przedsiębiorców wspiera swoich Klientów w działaniach mających na celu dostosowanie do zmieniających przepisów wprowadzanych na mocy Ustawy. Wsparcie Kancelarii obejmuje przygotowanie podmiotów w pełnym zakresie w celu dostosowania działalności do nowych obowiązków nałożonych przez ustawodawcę.

Jeśli uważasz, że może mieć to wpływ na Twój biznes, zapraszamy do kontaktu: biuro@krwlegal.pl lub +48 22 29 50 940.

LEADING FIRM

Legal500

EMEA
2024

**Kancelaria Prawna
Krzysztof Rożko i Wspólnicy
rekomendowana w rankingu
THE LEGAL 500 EMEA 2024
w kategoriach
"Investment Funds" oraz
"Capital Markets"**

KRZYSZTOF ROŻKO I WSPÓLNICY
KANCELARIA PRAWNA

RZECZPOSPOLITA

RANKING
KANCELARII
PRAWNICZYCH
XXIII

**Kancelaria Prawna
Krzysztof Rożko i Wspólnicy
wielokrotnie wyróżniona
w 22. edycji Rankingu Kancelarii
Prawniczych
"Rzeczpospolita" 2024**

KRZYSZTOF ROŻKO I WSPÓLNICY
KANCELARIA PRAWNA

IFLR1000

**Kancelaria Prawna
Krzysztof Rożko i Wspólnicy
wyróżniona w rankingu
IFLR1000 2023 w kategoriach
"Capital Markets: Equity" oraz "M&A"**

KRZYSZTOF ROŻKO I WSPÓLNICY
KANCELARIA PRAWNA

Krzysztof Rożko i Wspólnicy
Kancelaria Prawna
ul. Górskiego 9, 00-033 Warszawa
tel.: +48 22 295 09 40, tel./fax: +48 22 692 44 74
e-mail: biuro@krwlegal.pl

Zapraszamy również do odwiedzania naszej strony internetowej
oraz śledzenia profilu Kancelarii na
gdzie na bieżąco zamieszczamy informacje o najnowszych zmianach
w środowisku regulacyjnym rynku finansowego.

Nota prawna

Kancelaria KRWLEGAL informuje, że niniejsze opracowanie nie stanowi wiążącej oferty jakichkolwiek usług, w tym usług prawnych, świadczonych jego odbiorcom, klientom i kontrahentom Kancelarii. Informacje w nim zawarte podane zostały wyłącznie w celach informacyjnych. Niniejszy materiał nie stanowi również usługi doradztwa prawnego, a także nie jest formą świadczenia pomocy prawnej.

Prawa autorskie do niniejszego opracowania przysługują Kancelarii KRWLEGAL. Żadna z części tego dokumentu nie może być kopiowana lub przekazywana nieupoważnionym osobom. Wykorzystywanie tego dokumentu przez osoby nieupoważnione lub działające niezgodnie z powyższymi zastrzeżeniami bez pisemnej zgody Kancelarii KRWLEGAL lub w inny sposób naruszające przepisy prawa autorskiego może być powodem wystąpienia z odpowiednimi roszczeniami.